

Om anthropometriske signalementer.

På samme tid, som humanitetens almindelige krav tvinge retsplejen til at opgive mere og mere af dens tidligere strengthed, føres den, for at opretholde sin styrke, til en stødse alvorligere stræben efter ufejlbarhed som det sikreste middel til at hævde rettens overlegenhed i kampen med samfundets slette elementer. Af ikke mindre betydning end en korrekt fortolkning og konsekvent anvendelse af lovene er det i så henseende at skaffe og vedligeholde et så at sige personligt bekendtskab navnlig med de individer, der gentagne gange komme i konflikt med lovene, idet der næppe kan være tvivl om, at en skarp kontrol med recidivisterne i høj grad vil bidrage til at holde deres antal nede, og det ligger i sagens natur, at begrebet recidivist i denne sammenhæng ikke bør indskrænkes til kun at omfatte de professionelle forbrydere, men må tages i det videst mulige omfang. Et sådant personligt kendskab til forbryderverdenen i et lille land og under begrænsede forhold er det for et dygtigt og godt organiseret politi ikke vanskeligt at erhverve, men under større forhold og navnlig i verdensbyerne er det umuligt, hvorfor det da også har vist sig nødvendigt at gribe til bedre og pålideligere midler end de, der hidtil have stået til rådighed. Denne nødvendighed gælder imidlertid ikke blot for den enkelte politi-

øvrighed, fordi enhver sådan er nødsaget til at udstrække sin lokale virksomhed til et samarbejde med tabrige andre justitsmyndigheder, som længe have lidt under savnet af sådanne midler til en sikker kontrol med individer, der vare en mer eller mindre stadig genstand for deres opmærksomhed. Disse midler måtte være af en sådan beskaffenhed, at de navnlig egnede sig til en hurtig og let identificering af forbrydere, uafhængig såvel af disses egne angivelser, som af afstanden mellem de forskellige politiovrigheder, hvormed de kom i berøring, og hertil havde man da i første række fotografien, der allerede i mange år har ydet den kriminelle retspleje en væsentlig støtte. Et fotografi af en efterlyst forbryder har længe været og vil stedse vedblive at være et fortrinligt middel til at finde ham, og værdien af dette middel er voxet med de store tekniske fremskridt, som fotografien har gjort i de sidste decennier, idet man nu ikke blot er i stand til at fremstille mere naturtro og mere holdbare billeder end tidligere, men navnlig kan gøre det så hurtigt, at man ikke længere er udsat for at støde på de mange hindringer, som et genstridigt individ tidligere kunde finde på for at undgå den ubehagelighed, at retten kom i besiddelse af hans portræt. At fotograferingen samtidig er bleven billigere og lettere at udøve, er heller ikke uvæsentligt, men hermed synes fordelene ved dette hjælpemiddel også udtømte, og dets udvikling har uden tvivl allerede nået sin kulmination. De højtflyvende ideer, man har haft om benyttelsen af øjebliksfotografering til at fremstille billeder af forbrydere i selve gerningsøjeblikket ved avtomatiske apparater, er der ingen anledning til at dvæle ved, fordi de reklamer, som driftige fabrikanter have udbredt, i virkeligheden ikke ere andet end ganske ordinær humbug, og den for nogle år siden fremkomne metode til telegrafisk forsendelse af billeder synes at være uanvendelig i praxis, idetmindste foreløbigt.

Endskønt det nu ganske vist må indrømmes, at fotografien er af stor betydning som middel til identificering af

forbrydere, så er det ikke mindre vist, at man har overvurderet denne betydning. Bortset fra de vilkårlige forandringer af fysiognomiet, som enhver forbryder er i stand til at arrangere, og fra de uvilkårlige forandringer, det undergår med alderen, ved sygdom og på anden måde, må det ikke overses, at de individuelle forskelligheder, som i det hele taget forekomme indenfor samme folk, ikke ere så store, at man tør bygge synderligt på dem; når talen er om større masser og sådanne ejendommeligheder, som fotografier kunne gengive. Hertil kommer, at forbrydere af samme kategori, ligesom overhovedet individer af samme samfundsklasse, utvivlsomt have et ejendommeligt fysiognomisk fællespræg, som man endogså har kunnet gengive ved hjælp af et andet af fotografiens tekniske fremskridt i de såkaldte gennemsnitsbilleder, og endelig er der den store ulempe ved anvendelsen af fotografier til identificering, at det ofte er særdeles vanskeligt at undgå forvexlinger, som skyldes rent subjektive momenter, ved sammenligning og genkendelse. Ethvert godt fotografi ligner ganske vist originalen, men dog ikke mere, end at det også kan ligne mange andre, og dette er både tilfældet med karakterløse, lidet individualiserede fysiognomier og med sådanne, hvor et enkelt særligt ejendommeligt træk dominerer i helheden. På disse forskellige ulemper har man ikke uden held forsøgt at råde bod ved stedse at fotografere efter faste principer, i samme stilling, belysning og størrelse, hvorved man udelukker mange forvirrende momenter, men skal dette gennemføres, går det atter ud over lethed, og man må da ligesåfuldt som ved de ældre langsomt virkende apparater have god tid og navnlig god villie hos objektet. Alle disse vanskeligheder ere dog af langt ringere betydning end det, der ligger i anvendelsen af det på denne måde tilvebragte materiale, og da navnlig i ordningen af store portræt-samlinger. At en sådan stor samling er så godt som værdiløs, når den ikke er ordnet efter et princip, som tillader et let og hurtigt overblik over masserne, er indlysende,

men hidtil er det ikke lykkedes at finde andre principer end det, der f. ex. anvendes i Berlin, hvor man er gået ud fra den kendsgerning, at en forbryder i regelen er specialist i et bestemt fag, en indbrudstyv optræder aldrig som falskmøntner, og en morder giver sig aldrig af med lommetyveri. Idet man ud fra denne forudsætning klassificerer portræterne efter forbrydelsernes art, opnår man ganske vist en sondring i et antal af mindre omfangsrige grupper, men dels kan dette antal ikke blive synderligt stort, og grupperne derfor heller ikke så små, at eftersøgningen lettes i nogen væsentlig grad, når den samlede mængde er betydelig, dels er det forhold, hvorpå denne inddeling er baseret, selvfølgelig ikke en regel uden undtagelser*). Hvilken værdi man så forresten tillægger forbryderfotografier, er det sikkert, at den formindskes, efterhånden, som antallet af dem stiger, og at den for store byers vedkommende vilde være højst ubetydelig, hvis man ikke havde fundet en støtte for fotografien i ganske ny metoder til identificering og navnlig til klassificering af forbrydere. Det er disse metoder, som under navn af det Bertillonske system i få år have opnået stor fuldkommenhed og en meget betydelig udbredelse, der skulle fremstilles i det følgende. Systemets tekniske enkeltheder kunne ikke gøre krav på almindelig interesse, og hovedvægten vil derfor blive lagt på de almindelige resultater, på den betydning, som de anthropometriske signalementer have og ville få for udviklingen af den kriminelle retspleje.

Det Bertillonske system til identificering af forbrydere ved anthropometriske signalementer hviler på den kendsgerning, at der blandt hele jordens samlede befolkning ikke findes to individer, der er byggede nøjagtigt ens. Holder man sig blot til et lille antal af enkelte træk i legemsbygningen, der lade sig gengive ved måling, er det ikke

*) Berlinerpolitiets meget omtalte forbryderalbum er forøvrigt ikke stort. Det indeholder kun ca. 6000 billeder, hvilket hidrører fra, at man kun fotograferer recidivister, ligesom man i det hele taget optræder meget lemfældigt overfor begyndende forbrydere.

vanskeligt at føre et matematisk bevis for rigtigheden af denne sætning, som statistiken længe havde været fortrolig med, da Alphonse Bertillon for henved en halv snes år siden fik den lykkelige tanke at lægge den til grund for et sindrigt identificeringssystem. Uden at gå nærmere ind på den statistiske begrundelse af systemet skal det anføres, at man ved tyve forskellige mål, der blot betegnes som store, middelstore eller små, vil opnå så mange kombinationer, at en hvilken som helst af disse kun vil forekomme én gang hos 3,486,784,401 individer, eller mere end det dobbelte af jordklodens befolkning. Deler man altså denne i tre ligestore grupper efter legemshøjden, hver af disse i tre andre grupper med henholdsvis stort, middelstort eller lille brystomfang, hver af disse ni i tre grupper efter fodens længde og fortsætter man således for tyve forskellige mål, vil gruppernes antal blive så stort, at ingen af dem indeholder mere end et enkelt individ og halvdelen af dem endogså slet ingen. Tænker man sig denne deling udført, vil man ved gentagen måling af et vilkårlig valgt individ have let ved at finde hans plads i grupperingen ved at sammenligne hans enkelte mål med det tredelingskema, hvorefter massen er ordnet, og forudsat at målingen har givet det samme resultat, vil en forvexling være umulig. Da man nu ingensteds og ingensinde har at gøre med samlinger af forbrydere eller andre individer, hvor man kunde få brug for en så vidtdreven klassificering, er der her ingen anledning til at undersøge, hvilken indflydelse det rent theoretisk set vil få at anvende tyve mål, og hvilke i praxis uovervindelige vanskeligheder der ville opstå. Det må være tilstrækkeligt at angive, at gruppernes antal ved en tredeling efter tyve mål vil blive 3.20, og at ti mål ville være fuldkomment tilstrækkelige til en gruppering af de største eksisterende samlinger af forbrydersignalementer, idet man derved vilde få henved 60,000 grupper (3.10). Af praktiske hensyn vil det ikke en gang være tilrådeligt at benytte såmange, men herom senere.

Således er i al korthed principet for anvendelsen af

Bertillons anthropometriske signalementer*). Systemet hviler på et simpelt statistisk ræsonnement, og det er denne tanke, der i al sin simpelhed er det geniale udgangspunkt for hele dette reformatoriske arbejde, som har ført en ejendommelig frisk luftning fra hidtil ukendte egne hen over den kriminelle retsplejes stagnerende vande. At det netop er ved hjælp af målinger, at klassificeringen gennemføres, er for såvidt uvæsenligt, som der principielt kunde benyttes rent beskrivende karakterer i det samme øjemed, og Bertillon er da heller ikke den første, der har haft den tanke at anvende mål til identificering. I South Kensington Museet i London opbevares der et henved 20 år gammelt måleapparat konstrueret af Joseph Bonomi og netop bestemt til anvendelse i dette øjemed. Praktisk betydning har det imidlertid aldrig haft, og de rent videnskabelige undersøgelser, der i sin tid ere foretagne med det, have så liden interesse, at Bonomi's apparat forlængst er glemt**). Forøvrigt har dette forsøg vistnok ikke haft nogen indflydelse på Bertillons arbejder, som slutte sig nøje til hele den betydelige virksomhed, der under Brocas ledelse udfoldede sig netop på det tidspunkt, da ideen til de anthropometriske signalementer dukkede frem, og skønt det vel var som statistiker, at Bertillon kom ind på opgaven, bør det dog erindres, at han tillige var antropolog og næppe vilde have undfanget sin geniale tanke, hvis han ikke allerede længe havde syslet med en statistisk behandling af anthropologien. Materiale var der nok af, og det ikke blot i Frankrig, men måske fuldt så meget i England, hvor man den gang havde foretaget talrige målinger.

*) Tredelingen er, som man vil se, af underordnet betydning, og man kunde i og for sig godt nøjes med en tvedeling eller gå så vidt som til en syvdeling, der i virkeligheden er anvendt på et enkelt punkt.

***) En fransk kvindelig læge Mathilda Chaplin Ayrton har anvendt apparatet i Japan og beskrevet metoden i en anthropologisk afhandling om japanesernes legemsbygning, der udkom i Paris 1869.

som det gjaldt om at udnytte. En af de engelske antropologer, der har størst fortjeneste af det meget betydelige arbejde, man på den tid udførte, med store bekostninger men forholdsvis små resultater, er Francis Galton, som få år senere kom ind på en omfattende videnskabelig virksomhed, der står Bertillons så nær, at den fortjener nærmere omtale. På den store hygiejniske udstilling i London 1884 havde han indrettet et anthropometrisk laboratorium, hvor de besøgende kunde blive undersøgte og for en moderat betaling få nøjagtige oplysninger om deres størrelse og vægt, deres synsstyrke, farvesans, høreevne og meget andet. Senere indrettede Galton en ganske lignende permanent anstalt, som nu er i fuld gang, og som fra marts 1888 til april 1889 har behandlet c. 1500 personer. De derved fremkommende signalementer indregistreres omhyggeligt, og enhver besøgende får sin folio i store protokoller, hvor der tillige indføres visse oplysninger om hans slægtskabsforhold med hensyn til mulige arvelige anlæg. Hovedformålet med denne institution er imidlertid at tilvejebringe en videnskabelig materialsamling og ikke egenlig at støtte retsplejen, men at den også i denne retning vil kunne få sin betydning i visse tilfælde er indlysende, og Galton har således i en nylig offentliggjort beretning henvist til den bekjendte Tiehborneske monstreproces, som kunde have været undgået, hvis den rette prætendent havde været så forsynlig at underkaste sig Galtons behandling i tide. Forøvrigt lægges der i det hele taget nok så megen vægt på den fysiologiske undersøgelse som på det egenlige signalement. Galtons laboratorium, der er en rent privat institution, har sin særegne interesse som et forøvrigt ikke enestående eksempel på videnskabelige anstalter, der vil kunne få en ikke ringe betydning som led i et internationalt signalementsvæsen. Med nogle få tekniske ændringer vil det være istand til at afgive værdifulde bidrag til en sådan omfattende institution hentede fra samfundslag, som i reglen ikke komme i berøring med politiet, men hvis

signalementer alligevel under visse omstændigheder kunne få stor værdi. Det hidtil samlede materiale kan imidlertid ikke anvendes, og en tilslutning til det kontinentale system støder bl. a. på den vanskelighed, at Galton anvender engelsk mål, men han synes forøvrigt ikke at have blik for denne opgaves betydning og savner i ethvert tilfælde ganske Bertillons praktiske sans. Han har således karakteristisk nok med stor iver kastet sig over et ganske andet identificeringsprincip, hvormed han muligvis tror at kunne konkurrere med Bertillon. Det er aftryk af tommelfingerens forflade med dens fine spiraldrejede furer, et gammelt og velkendt kinesisk-indisk middel til at konstatere folks identitet. I dette øjemed kan det selvfølgelig meget godt benyttes, og den nordamerikanske regerings agenter anvende det endnu på indianernes reservationer i en snever vending som surrogat for underskrift, men herfra og til en lovhjemlet anvendelse i evropæisk retspleje er der et stort spring, og selv en meget omhyggelig systematisk bearbejdelse af det allerede opsamlede materiale vil sikkert være spildt ulejlighed*).

Forøvrigt er der her ingen anledning til at gennemgå de mere eller mindre mislykkede forslag i samme retning, som fra tid til anden ere fremkomne, men det vil ikke være uden interesse at se, hvorvidt det almindelige beskrivende signalement, som politiet stadig anvender ved efterlysning af forbrydere, er påvirket af den moderne anthropologis principfaste metoder. Der foreligger på mange forskellige sprog en række detaljerede anvisninger til en systematisk kortfattet beskrivelse af enkelte individer til brug ved rent videnskabelige undersøgelser, men samtidig overmåde brugbare for politiet. Det er ikke altid

---

*) Udførlige oplysninger om Galtons anthropometriské laboratorium findes i en række afhandlinger, som han fra tid til anden har offentliggjort navnlig i de sidste årgange af *Journal of the anthropological Institute of Great Britain and Ireland*, samt i *Nature* o. fl. st.

nogen simpel ting at afgøre, om en person har grå, blå eller grønne øjne, eller med et enkelt ord at karakterisere et så vigtigt træk i fysiognomiet som næsens form, for ikke at tale om ørene. Skønt det nu kunde betragtes som en ganske naturlig ting, at man ved opdagelsespolitiet, som ved al anden praktisk virksomhed, tog lidt hensyn til det, man kunde lære af videnskaben, er det dog en kendsgerning, at man ingensteds og ingensinde har tillagt de ovenfor omtalte anvisninger nogensomhelst betydning. Man har trolig fulgt den gamle slendrian og udfærdiget signalementer efter et skema, der kan variere lidt efter landets sæder og skikke, men stedse udmærker sig ved en elasticitet og en mangel på præcision, som har givet og endnu stadig giver anledning til meget alvorlige fejltagelser. Er der noget, som politiet og justitsmyndighederne i det hele taget må vogte sig for, så er det fejltagelser. Det er slemt, når en dommer er for streng eller for mild, værre er det, når han er uretfærdig, men værst af alt er det dog, om han tager fejl af personer og handlinger, når han forvexler den skyldige med den uskyldige. Her tænkes der ikke blot på de store fejltagelser, på de berygtede justitsmord, men fuldt så meget på de små distraktioner, skødesløsheder, misforståelser, som retssalens tavse vægge have hørt så mange af, navnlig hvor forhandlingerne ikke ere offentlige. Der er intet, der svækker tilliden til og respekten for retten og dens håndhævere i den grad som en fejltagelse, og en forhørsdommer, der kan begå en sådan, vil atter og atter blive ført bag lyset af rutinerede forbrydere, som hurtigt aflure ham hans skrøbeligheder og benytte sig af dem. At det her i høj grad kommer an på vedkommende embedsmands personlige egenskaber er en selvfølge, men i mange tilfælde er det netop disse intetsigende signalementer i forbindelse med fotografierne, der lede ham på vildspor. Den holdning, som en uskyldig anklaget indtager, når han er genstand for en sådan forvexling, er særdeles karakteristisk og afviger betydeligt fra den erfarne forbryders optræden,

når han ser sig genkendt til trods for sit falske navn. Den første indlader sig ikke på højroastede protester, men har vanskeligt ved at skjule sin ringeagt for forhørsdommerens mangelfulde indsigt, idet han forøvrigt stoler på rettens sunde sans, medens den anden tager på veje i stærke udtryk og forsikrer om sin uskyldighed på en måde, der i og for sig er tilstrækkelig til at styrke mistanken inod ham. Sådanne erfaringer har man haft rig lejlighed til at indhøste ved anvendelsen af den anthropometriske methode, som ikke fejler i genkendelsen, medens der foreligger talrige eksempler på, at et gammeldags signalement eller et fotografi har medført forvexlinger af identitet, som ikke sjældent har kostet en uskyldig livet eller friheden for mange år.

Det er ovenfor fremhævet, at hovedpunktet i det Bertillonske system er klassificeringen, og at selve målingen kun er en enkelt underordnet side af sagen, hvorved man søger at tilvejebringe et grundlag for denne klassificering, men målingen er kun en særegen form for den rationelle beskrivelse og kan, principielt betragtet, meget godt undværes, uden at princippet for systemet undergår nogen forandring. Såvel de nævnte ældre vejledninger til anthropologiske undersøgelser som Bertillons egen anvisning indeholde overmåde brugbare rammer for en sådan rationel formbeskrivelse, men udenfor den anvendelse af dem, der indgår som et led i de anthropometriske signalementer, har man ikke benyttet dem, og da målingen frembyder fordele, som ikke kunne opnås ad anden vej, vil man vel næppe i fremtiden komme ud over det standpunkt, formbeskrivelsen allerede har nået. For at antyde den retning, man i så fald måtte følge, skal jeg dog nævne, at det ydre øre vilde være en legemsdel, der ganske særligt egnede sig til den brug. Det frembyder en mangfoldighed af forskelligheder*), som lade sig beskrive og ordne på en måde, der meget vel kunde anvendes til en klassificering

*) Opdagelsespolitiet i Berlin lægger megen vægt på ørets form ved benyttelsen af fotografisamlingen.

af et stort antal individer, og som i forbindelse med øjets farve og lignende træk kunde afgive stof til beskrivende signalementer af en sådan beskaffenhed, at de kunde ordnes på ganske lignende måde som de anthropometriske. Ved disse bemærkninger tilsigter jeg ikke at forringe målingens værdi, men kun at præcisere den, at slå fast, at den kun tjener til baggrund for klassificeringen. I og for sig er intet ligegyldigere, end om der er tre millimetres forskel på længden af et par forbryderes fødder, men i hele det sindrige klassificeringsapparat få disse tre millimetre en betydning, som under visse omstændigheder endogså kunde blive meget stor. Heraf følger, at målingen på den ene side nødvendigvis må udføres med den størst mulige nøjagtighed, men at man på den anden side må være på det rene med, hvor stor denne nøjagtighed er. Man må med andre ord være sig bevidst, at målingen vel ikke kan være absolut nøjagtig, men at fejlen dog kan holdes inden for visse bestemte grænser, som ikke kunne overskrides uden fare for alvorlige forvexlinger. Det arbejde, Bertillon har haft med at fastsætte disse fejlgrænser og i det hele taget med at indrette sit system på en sådan måde, at det blev praktisk anvendeligt til trods for, at de fundne mål på forhånd må betragtes som ukorrekte, er måske det betydeligste af alt, hvad han har udrettet. Ved utrættelig energi er det lykkedes ham fuldt ud, men først efter et vidtløftigt og søjsommeligt arbejde, som langt overgår det, der har været forbundet med udviklingen af fremgangsmåden ved målingerne.

Med hensyn til valget af de anvendte mål bør det udtrykkeligt fremhæves, at man udelukkende har ladet sig lede af rent praktiske hensyn. Hovedsagen er ikke, om denne eller hin legemsdel, denne eller hin dimension er særlig karakteristisk for individets hele habitus, men om den let og sikkert lader sig udmåle*). Derfor har man ikke

*) De indvendinger, man fra et rent videnskabeligt standpunkt har fremsat mod enkelte af Bertillons målinger (f. ex. af underarmen, Topinard), må derfor betragtes som ganske ubeføjede.

taget i betænkning at afvige fra den i den videnskabelige anthropometri anvendte fremgangsmåde ved målingen af hovedets længde, derfor måler man det højre øre og den venstre underarm, venstre hånds fingre og venstre fod. Den Teknik, som efterhånden er udviklet ved pariserbureauet, er ikke påvirket af nogensomhelst videnskabelig doktrin, den hviler på praktisk erfaring, og den vil næppe kunne forbedres i nogen væsentlig grad. Selvfølgelig vilde der ikke være noget i vejen for at finde på ændringsforslag af mere eller mindre gennemgribende natur, og det er ingenlunde nødvendigt for andre stater at følge det franske system med slavisk nøjagtighed, men at fravige det på områder, der direkte eller indirekte berøre internationaliseringen, vilde være meget uklogt, hvad grunden så end måtte være.

Allerede for fire år siden rettede Alfonso Bertillon en indstændig opfordring til andre landes øvrigheder, om ikke at foretage forandringer ved systemet, som kunde skade den ensartethed i metoden, der var betingelsen for et internationalt samarbejde. I varme ord, der burde tages til udgangspunkt for enhver diskussion om de anthropometriske signalementers internationalisering*), erklærede han sig på kongressen i Rom villig til at modtage enhver ny forandring, der frembød nogen fordel, og til at forhandle om valgene af målene, af instrumenterne, af arbejdsmåden. Sådanne forandringer ere også foretagne, om end ikke

*) »De parti pris, et quoi qu'il puisse en résulter pour nos collections antérieures, nous ne repoussons aucune modification nouvelle qui présenterait quelque avantage. Mais nous supplions les administrations des autres pays qui seraient disposées à adopter ce signalement, de ne pas y apporter, chacune séparément, des modifications isolées qui détruiraient l'uniformité de la méthode quand il est si facile de s'entendre, et sur le choix des mensurations, et sur le choix des instrument et sur le modus operandi. C'est au début des questions qu'il faut jeter les fondements d'une internationalisation future, sans attendre que la routine d'une part et l'accumulation annuelle de renseignements dissemblables d'autre part n'y mettent un obstacle infranchissable.«

ifølge henstillinger fra udlandet, idet man f. ex. har fundet, at længden af underarmen (med hånden) lod sig måle med større nøjagtighed end favnevidden, ligesom man har tilføjet længden af lillefingeren, længden og bredden af øret, samt legemshøjden i siddende stilling ikke fordi det i og for sig var nødvendigt at forøge antallet af mål, men for at have et større udvalg til brug ved klassificeringen.

Siden Bertillon fremkom med disse erklæringer, have forholdene imidlertid forandret sig. Den af ham ledede anstalt optog i de tre følgende år 40,000 ny signalementer og reviderede over 20,000, hvorved man havde rig lejlighed til at udvikle og forbedre tekniken. Næsten alle de stater, der antog systemet, indså nødvendigheden af at slutte sig nøje til de i Frankrig anvendte metoder, og når berlinerpolitiet, efter at have indhentet oplysninger om disse ad officiel vej, har fundet sig foranlediget til at indføre visse modifikationer, så kan det efter sagens natur ikke være begrundet i mangler ved Bertillons teknik, men skyldes ganske andre forhold. Uden at jeg forøvrigt skal inklade mig på en nærmere redegørelse for disse modifikationers beskaffenhed, skal jeg blot med hensyn til motiverne oplyse, at man i Berlin har haft andre formål end det at tilvejebringe en samling af forbrydersignalementer i rent praktisk øjemed. I stedet for at behandle sagen ganske simpelt som en administrativ foranstaltning har politiøvrigheden begået det store fejltrin at æske videnskabelige antropologers erklæring, og disse have da tilrådet en fremgangsmåde, hvorved der samtidig kunde tilvejebringes et materiale, som egnede sig til kriminalantropologiske studier*). Denne fremgangsmåde måtte nødvendigvis afvige betydeligt fra Bertillons metode, dels fordi denne ikke er indrettet på sådanne videnskabelige b hensyn, dels fordi der ganske i almindelighed er så store divergenser mellem den antropologiske videnskab i Frankrig og Tyskland, at de nød-

*) Se Zeitschrift für Ethnologi 1887 p. 592.

vendigvis måtte komme frem ved denne lejlighed. At de vedkommende lærde rådgivere have haft de bedste hensigter, tør man ikke betvivle, lige sålidt som man har ret til at tillægge dem chauvinistiske bevæggrunde, men de have manglet blik for sagens praktiske side. At de preussiske justitsmyndigheder have ladet sig vildlede, er ret mærkeligt, og her kunde man måske med en vis ret tale om chauvinisme, men forholdet er vel nærmest det, at de embedsmænd, som havde at drage omsorg for systemets indførelse, savnede det fornødne herredømme over opgaven og ikke havde virkelig sagkyndige rådgivere med fuld forståelse af spørgsmålet. Man må vel erindre, at hele det anthropometriske signalementsvæsen er en sag, der kræver en overlegen ledelse, og at en by som Berlin til den brug hverken kan nøjes med en theoretiserende videnskabsmand eller med en almindelig politiembedsmand. Jeg tror ikke, at berlinerpolitiet har haft andre grunde til at forlade det franske system, end den jeg her har antydnet, men den fejl, der er begået, vil endnu kunne oprettes, og netop i disse dage er der dukket et spørgsmål frem, som så tydeligt som vel muligt angiver den vej, der bør følges. Konflikten med Sveits har foranlediget en gennemgribende reform af dette lands tilsyn med fremmede, som vilde være et ypperligt udgangspunkt for en internationalisering af systemet, idet man netop her har et særdeles gunstigt arbejdsfelt. Både Sveits og Rusland, der er ligeså meget interesserede i denne sag som Tyskland, have adoptere det franske system, og en omdannelse af berlinerpolitiets teknik kan let foretages uden at få karakteren af et ydmygende tilbageskridt. Måske vilde Sveits som et lille neutralt og centralt liggende land netop være det bedste centrum for et internationalt signalementsvæsen. Ville de preussiske justitsmyndigheder fremdeles vise videnskaben den tjeneste at arbejde for tilvejebringelsen af en kriminalanthropologisk materialesamling, kan det selvfølgelig let lade sig gøre, men det vil kræve en ikke ubetydelig forøgelse af

omkostningerne, navnlig i retning af arbejdskraft, og praktiske fordele vil man ikke opnå derved.

Spørgsmålet om internationaliseringen vil selvfølgelig ikke kunne endeligt afgøres uden en international kongres eller konference, men allerede nu kan det med storbestemthed forudsiges, at den Bertillonske teknik vil blive bibeholdt, og at konferencens hovedformål må være den rent administrative ordning af samarbejdet mellem de forskellige lande. Den mest ideale form for dette vilde ubetinget være at basere på et absolut centralisationsprincip med en generalsamling af anthropometriske signalementer fra alle de kontraherende lande, anbragt f. ex. i Sveits, men denne ordning vilde dels støde på politiske vanskeligheder, dels kræve en præcision i det lokale arbejde, som næppe lod sig gennemføre. Theoretisk set vilde der intet være til hinder for ved en sådan generalsamling at holde kontrol med millioner af hele Evropas urolige hoveder, men det kunde kun ske under forudsætning af, at signalementerne optoges ikke blot på samme måde, men med samme nøjagtighed og fuldstændighed i de små provinsbyer som i de store verdensstæder rundt om i landene, og det vilde det sikkert holde hårdt at få sat igennem. Forøvrigt er den mellemrigske forbrydertrafik vel næppe større, end at man godt kunde nøjes med en række sekundære centralsamlinger, der stod i en fast organiseret indbyrdes forbindelse og gensidigt udvexlede alle omflakkende forbryderes signalementer. Det vilde utvivlsomt være af fortrinlig virkning, om man f. ex. til en centralsamling for det tyske rige afgav anthropometriske signalementer af alle de tyske forbrydere, der faldt i hænderne på andre landes politiøvrigheder, og om den samme institution til gengæld afgav lignende oplysninger om alle i Tyskland arresterede udlændinge til de respektive landes egne signalementsamlinger, men det følger af sig selv, at den deraf resulterende fasthed i den kriminelle retspleje ikke vil kunne opnåes uden en ændring af den nugældende praxis med hensyn til behandling, udlevering og udvisning af fremmede forbrydere.

Til nærmere forståelse af et internationalt signalementsvæsens betydning vil det være heldigt at kaste et blik på den nuværende ordning af de herhenhørende forhold. De forretninger, som forskellige landes politiøvrigheder have med hinanden, bestå forsåvidt som der bliver anvendelse for signalementer, dels i eftersøgelsen af bortrømte og efterlyste personer, dels i udvexling af oplysninger om arresteranter eller mistænkte personer. Det første er udelukkende opdagelsespolitiets sag, og her har det anthropometriske system ingen særlig betydning, hvad det derimod får for undersøgelsen om den pågrebne begynder. At en sådan udvexling af oplysninger om forbrydere vil lettes i en meget betydelig grad, er det ikke nødvendigt at påvise, efter det foran udviklede, men derimod har det sin interesse at undersøge, hvilken betydning disse oplysninger have. Med hensyn til udlændinge indeholder vor straffelov ikke nogen bestemmelse om, at tidligere udenfor riget begåede og altså ikke her pådømte forbrydelser kunne eller skulle influere på straffen for en her begået forbrydelse, og som følge heraf interesserer man sig ikke for en udlændings tidligere levnet. Dette turde for en væsentlig del have sin grund i vanskeligheden ved at tilvejebringe de fornødne oplysninger, thi hvorledes man end opfatter »samfundets« ret og forpligtelse til at straffe en forbryder, så er det jo dog en selvfølgelig ting, at »samfundet« er andet og mere end det folk, hvis love han netop i øjeblikket krænker. Selv om straffeloven ikke tillægger domme afsagte i fremmed stat evne til at medføre gentagelsesvirkning, så kan der vel næppe være tvivl om, at den burde gøre det, og den indeholder da også en bestemmelse om fremmede recidivister, som viser, at man dog ikke forholder sig ganske ligegyldig overfor udenlandske forbryderes tidligere vandel. Det hedder nemlig — § 16, 2det stk. — at en udlænding kan dømmes til udvisning, når han »findes at have gjort sig skyldig til fængsel på vand og brød og han tidligere i eller udenfor kongeriget er straffet for forbrydelser.« Om

de straffedomme, der ere overgåede ham udenfor kongeriget, vil man imidlertid kun ganske undtagelsesvis søge og få andre oplysninger end dem, den pågældende finder for godt at meddele, og den anførte lovbestemmelse bliver derfor i virkeligheden betydningsløs. Forøvrigt er denne ret bekvemme praxis anledning til, at end ikke de her i landet afsagte domme over en udlænding medføre gentagelsesvirkning eller influere på strafudmålingen med den ønskelige sikkerhed, idet man, netop fordi der ikke tillægges den pågældendes fortid udenfor landet nogen betydning, heller ikke er i stand til at skaffe de fornødne oplysninger om, hvad han tidligere har foretaget sig her. Lad os til eksempel antage, at en udlænding tiltales og straffes for en eller anden forbrydelse af en lokal jurisdiktion og efter udstået straffetid bliver udvist af riget. Hvis han nu blot iagttager den forsigtighedsregel at optræde under et andet navn, vil han ustraffet kunne vende tilbage til alle andre jurisdiktioner i riget, og han vil, hvis han atter begår den samme forbrydelse, slippe med den samme straf. Er der gået nogle år, kan han meget godt forsøge sin lykke endnu en gang på det første sted, og kommer han hjem, vil ingen ane, at han gentagne gange har været straffet her i landet. Således er konsekvensen af den gældende praxis: at dømme, straffe og udvise fremmede forbrydere, uden at gøre sig den ulejlighed at konstatere deres identitet. Skønt Danmark er et lille land, hvor en tilfældig genkendelse let finder sted, forefalder der dog mellem år og dag adskillige tilfælde af den ovenfor angivne art, og i regelen bliver en sådan recidivist først genkendt i straffeanstalten, men da er det for sent.

Uden en forandring af de herom gældende bestemmelser i straffelovgivningen vil man nu ganske vist aldrig kunne nå til at dømme en forbryder som recidivist i henhold til domme afsagte over ham i andre lande, men med hensyn til valget af straf indenfor den sædvanlige strafferamme

må det kunne ske uden brud på almindelige retsregler og ganske sikkert med god virkning.

I sammenhæng med de betydningsfulde arbejder, der allerede ere gennemførte for at opnå en ensartet lovgivning for de tre skandinaviske lande, ligger det nær at undersøge, hvorledes en fælles skandinavisk signalementsinstitution kunde etableres, og hvilke fordele den vilde medføre. Det må da først fremhæves, at man ikke behøver at frygte for, at indførelsen af anthropometriske signalementer vil nødvendiggøre ændringer i de tre landes bestående straffelove i retning af ensartethed. Måske vil den tidligere eller senere føre til reformer af den kriminelle retspleje, sigtende til at styrke et videregående samarbejde, men foreløbig vil der kun blive tale om en gensidig understøttelse mellem landene. En dansk samling af anthropometriske forbrydersignalementer vilde af nærliggende grunde meget snart komme til at indeholde et betydeligt antal navnlig af svenske, og institutionen vilde derved komme til at beherske et sådant materiale af let tilgængelige og pålidelige oplysninger om svenske forbrydere, at de svenske øvrigheder snart vilde lære at søge til denne kilde. Det livlige samkvem mellem landene, der ikke er mindst på dette område, vilde efterhånden føre til, at institutionen fik ligeså stor betydning for de svenske som for de danske øvrigheder, og denne betydning vilde blive langt større, når man adopterede systemet i Sverige. Uden at man behøvede nogen traktatmæssig ordning af forholdet, og uden at det var nødvendigt at ændre den bestående praxis ved fælles lov vilde en oprindelig dansk signalementsinstitution let og hurtigt kunne udvikles til en skandinavisk institution, der vilde danne et fortrinligt led i samarbejdet mellem de tre nordiske landes justitsmyndigheder. Det er her forudsat, at initiativet udgår fra Danmark, men resultatet vil principielt blive det samme, hvis en større svensk eller norsk by tages til udgangspunkt, blot med den forskel, at den stat, der kommer først, vil få de største fordele og de

største udgifter, fordi de to andre stater meget godt kunne nøjes med billige lokale signalementssamlinger. En skandinavisk centralinstitution vil ikke koste stort mere end en dansk, en svensk eller en norsk, og de vil gøre langt bedre fyldst end tre sådanne sekundære institutioner, fordi den kan arbejde langt hurtigere. Dens virkemåde vilde være den, at en lokal politiøvrighed, som ønskede oplysninger om en arrestant, sendte hans anthropometriske signalement til hovedsamlingen, som da vilde kunne meddele summariske oplysninger om hans identitet, hans hjemsted, hans tidligere forhold og de ham overgåede straffedomme samt give anvisning på de forskellige lokale øvrigheder, der besad endnu fyldigere oplysninger om den pågældende. Selvfølgelig vilde det kun kunne ske under den forudsætning, at systemet var definitivt etableret og organiseret med en sådan udstrakt virksomhed for øje, men i så fald kunde man også gøre sikker regning på, at hovedsamlingen var i stand til at meddele al fornøden underretning om samtlige skandinaviske recidivister. For bedre at belyse forholdet kan det eksempelvis anføres, at det ved telegrafens hjælp vilde være muligt i løbet af en times tid at skaffe politimesteren i Throndhjem al fornøden oplysning om en arrestant, som kunde være hjemmehørende i Kalmar, og hvis han samtidig var efterlyst fra Aalborg, vilde dette mellemværende blive afgjort ved samme lejlighed, uden hensyn til hans egne angivelser på de forskellige steder og uden fare for forvexling. En sådan undersøgelse vilde med hidtil ukendt hurtighed og med minimale omkostninger give et absolut sikkert resultat. Hvad omkostningerne angår, er det indlysende, at de i alt væsentligt ere uafhængige af institutionens arbejdsområde, og da systemets resultater stå i et direkte forhold til dette områdes størrelse, bør bestræbelserne navnlig gå ud på at udstrække det så vidt som muligt. For et lille og isoleret land har Bertillons system kun ringe betydning, skønt selvfølgelig altid nok til, at det kan betale sig at indføre det, men ligger landet på alfar vej, udsat for hyppige

besøg af nabolandenes forbrydere, får systemet en meget stor betydning, der afhænger dels af dets internationale udbredelse, af den egalitet, hvormed det lykkes at gennemføre det. Uden en absolut ensartet teknik vil al samvirken såvel mellem indenrigske som med udenrigske politivirgheder være en umulighed, og denne ensartethed vil kun kunne opnåes ved en fast centralisation. Selve arbejdet ved målingen er i og for sig meget let og simpelt, og det ikke blot kan men bør udføres af folk uden særlig anatomisk indsigt, fordi man derved undgår fristelsen til at gå på egne veje. Den funktionær, der foretager målingen, har kun at følge den instrux, han har fået, og måle netop på den måde, man har lært ham. Ved nedskrivningen af signalementet må han ingensinde afvige fra de fastsatte regler for benævnelsen af de forskellige legemsdele eller benytte andre forkortelser end netop de autoriserede, og selv med de bedst uddannede og disciplinerede medarbejdere vil det dog ikke kunne undgås, at der jævnligt indtræffer tilfælde, hvor der kræves en betydelig sagskundskab og rutine for at fjerne en indløben fejl eller afvende dens følger. To eller flere signalementer af samme individ, men optagne af forskellige funktionærer, ville meget ofte afvige lidt fra hinanden, og der udkræves da en overlegen indsigt i alle systemets tekniske detaljer for at træffe et sikkert valg imellem dem eller udjævne forskellen på hensigtsmæssig måde. Sådanne småting som at længden af underarmen kun kan måles med en mulig og tilladelig fejl af tre millimetre under og en millimeter over det virkelige mål, er der mange af, og de kunne kun beherskes til fuldkommenhed af en indsigtfuld centralinstitution, der er udstyret med tilstrækkelig autoritet til at kunne lede et arbejde, som skal udføres af talrige funktionærer, der må virke i lang afstand fra hverandre og dog i den nøjeste overensstemmelse. Erfaringen har bekræftet, hvad der forøvrigt frengår af dette arbejdes natur, at hver enkelt undersøggers arbejde har sine bestemte

personlige fejl, og det er dem, hvis virkninger det gælder om at afvende.

Til den egenlige måling slutter sig undersøgelsen og beskrivelsen af legemets almindelige bygningsforhold og særligt karakteristiske enkeltheder, som navnlig har til hensigt at give et beskrivende signalement til brug for opdagelsespolitiet ved eftersøgelsen af forbrydere, i lighed med, men efter mere rationelle principer end de sædvanlige ældre signalementer. Af disse undersøgelser skulle vi navnlig omtale øjets farve, der tillige noteres som klassificeringsmiddel, i hvilken henseende den spiller en meget betydelig rolle. Til grund for denne sidste undersøgelse lægges en farveskala, der hviler på omfattende studier*), men kræver en betydelig rutine og en udviklet farvesans hos undersøgeren, hvorved dette led taber en del af sin betydning. Anstalten i Paris tillægger ikke andre optegnelser om øjets farve værdi end dem, der hidrøre fra dens egne funktionærer, men dem anvender den også i stor udstrækning. Det er dette træk i signalementet, der lægges til grund for klassificeringen af alle mindreårige, fordi det ikke forandrer sig med alderen, og de syv vedtagne hovednuancer muliggør en inddeling af disse signalementer i syv hovedklasser, som derefter atter inddeles i underklasser efter mål i den orden, erfaringen har anvist som den bedste, således at legemshøjden kommer sidst som det mål, der forandrer sig mest. I samlingen af de fuldvoxne individers signalementer anvendes øjets farve som det femte led i klassificeringen, hvorved antallet af signalementer i hver underafdeling af en samling på f. ex. $\frac{100,000}{3.4 \times 7}$ eller ca. 175. Ved benyttelsen af 3 andre mål kan reduktionen fortsættes så vidt, at hver gruppe kun kommer til at bestå af 6—7 stkr., og videre behøver man selvfølgelig

*) A. Bertillon: La couleur de l'iris. Exposé de la nomenclature des nuances de l'oeil. Annales de demographie internationale. Paris 1886.

ikke at gå, men enkelte funktionærers rutine er så betydelig, at de med sikkerhed skelne imellem et langt større antal af nuancer, som ved kombination af den forskellige farvning i regnbuehindens ydre og indre bælte i forbindelse med særlige ejendommeligheder i farvefordelingen gøre det muligt for dem at finde den pågældende blandt flere hundrede. blot ved hjælp af øjets farve og uden at benytte flere end de fire første mål. Såvidt kommer man imidlertid kun ved et årelangt studium af et meget betydeligt materiale og med særlig begavelse i denne bestemte retning. betingelser, der ere så sjældne, at øjets farve kun rent undtagelsesvis kan benyttes til pålidelig identificering. Det vil føre for vidt at give en fremstilling af det system, hvorpå denne gruppering hviler, men som et af de smukkeste afsnit af Bertillons omfattende undersøgelser kan jeg dog ikke unnlade en ganske kortfattet skizzering af hovedtrækkene. Til udgangspunkt tages det blå eller farveløse øje, hvis regnbuehinde ikke indeholder særlige farvestoffer, men synes blå, fordi det røde blod i det tætte årenæt virker på samme måde som blodet i andre overfladiske årer. Alt farvestof (pigment) i regnbuehinden er mere eller mindre orange-gult og efter den mængde, hvori det er tilstede, bliver den efterhånden grøn, grønlig-brun, lysebrun, brun eller mørkebrun, men farvestoffet er i reglen ikke jævnt fordelt. Derved opstår dels ny mellemliggende farvetoner, dels en adskillelse mellem forskelligtfarvede afsnit, som stå mere eller mindre skarpt overfor hinanden. På dette almindelige grundlag har Bertillon bygget en meget kompliceret terminologi, som benyttes med vedtagne forkortelser, men som kun meget vanskelig kan oversættes på dansk. Jeg skal for dog at give et begreb om fremgangsmåden anføre et par eksempler og vælger hertil to originalsignalementer, der ligge for mig. Den første — en hollandsk hazardspiller — har vedtegningen:

C. or el
ard v m

som betyder, at regnbuehindens centrale bælte danner en ring, (cercle-C) der er orangefarvet (or) og lys (clair-cl). Dens ydre bælte er skiferfarvet (ardoisé-ard) grønlig (verdâtre-v) af middel styrke (moyen-m). Den anden — en ung parisisk tyv — har vedtegningen:

C ch m
ard verd f
fr

Hans øje har en indre ring, der er kastaniebrun (chatain-ch) af middel styrke (m), medens det ydre bælte er skiferfarvet (ard) grønlig (verd) og mørk (foncé-f). Mærket fr betyder franc og angiver, at farverne stå frit eller skarpt, således at der ingen usikkerhed er i benævnelsen. Modsat dette mærke betegner L = Limite, at den angivne farve står på grænsen af eller overgangen til en anden farve, hvis navn tilføjes. Således betyder:

C j f
L C or

at farven af den indre ring formentlig bør kaldes mørkegul (jaune foncé) men dog står på overgangen til orange. Havde det omvendte været tilfældet var formelen bleven:

C or
L C j f

Disse prøver turde være tilstrækkelige til at vise, at dette system ganske vist er indviklet, men dog i øvede hænder kan blive et uovertræffeligt middel til klassificering.

På hårets og hudens farve lægges der mindre vægt, navnlig fordi den kan være genstand for vilkårlige eller uvilkårlige forandringer, og det samme gælder om skægets farve og form; navnlig betragtes den måde, hvorpå skægget bæres, med rette som absolut betydningsløs i et anthropometrisk forbrydersignalement*). I formbeskrivelsen

*) Omtales ikke i Instructions signalétiques. I modsætning hertil er det ikke uden interesse at se en tysk forfatter opstille og afbilde elleve skægformer i et forøvrigt værdiløst arbejde (L. Wittwer: Signalements-Lehre. Strassburg 1888).

fremhæves særligt næsen, der som bekendt spiller en meget stor rolle i fysiognomiet. Dens forskellige hovedformer og dimensioner kan, om man vil, lægges til grund for underinddelingen af signalementssamlingen, men det vil da, som det forøvrigt følger af sig selv, være nødvendigt at opstille et bestemt skema med faste benævnelser. Bertillon har da også dannet et sådant, og det benyttes i signalementerne, men ikke til klassificeringen, og da det ligesom farveskalaen er vanskeligt at oversætte på rationel måde, skal jeg ikke komme nærmere ind på det og indskrænke mig til at fremhæve betydningen af en principfast anvendelse af sådanne nøje overvejede regler for beskrivelsen af fremtrædende træk i fysiognomiet navnlig med hensyn til opdagelsespolitiets behov. På lignende måde behandles alle andre led i individets hele legemsbygning, som panden, munden, hagen, skuldrene, benene o. s. v., der have betydning i det almindelige billede af en eftersøgt forbryder, men ikke for konstateringen af en arrestants identitet.

Som et sidste og ufejlbarligt korrektiv ved den antropometriske identificering skal jeg endelig omtale undersøgelsen og beskrivelsen af særlige mærker. Hertil regnes navnlig ar, modermærker og skønhedspletter, tatoeringer og lignende, idet hovedvægten lægges på en rationel betegnelse af deres plads efter faste i instruktionen nærmere fremstillede regler. Eksempelvis skal her blot anføres det vigtigste af principerne for beskrivelserne af ar på hænderne, hvor man går ud fra en bestemt normalstilling med hængende arme, håndfladen fremad, fingrene udstrakte og lillefingeren ind mod kroppen. I henhold til denne stilling, får såvel selve hånden som de enkelte fingre fire flader, en forreste, en udvendig, en bageste og en indvendig. På disse flader kan et ar enten sidde foroven eller forneden, udad, indad eller på midten, det kan være lige eller krumt og dets retning pålangs, påtværs eller skråt. Med visse vedtagne forkortelser er det på denne måde muligt at beskrive et ar på hånden med stor sikkerhed, og det vilde

ikke være vanskeligt at lægge dette skema til grund for en klassificering, hvis det blot ikke drejede sig om tegn, der vel ikke kunne fjernes, men dog forandres på en meget forstyrrende måde. Med danske betegnelser og forkortelser vil beskrivelsen af et sådant ar kunne se således ud: o. kr. Ar f. 2 L. h. Mf. o. 1,5 ctm.: opad krummet ar forpå 2det led af højre mellemfinger foroven, 1,5 centimeter langt, eller Ar lgs. u. 2 Fl. v. Tf. 1 ctm.: Ar pålangs af den udvendige side af 2det fingerled (her i betydning af ledføjning) på venstre tommelfinger, eller: Ar skr. u. b. 1 L. h. Mf. 2 ctm: Ar skråt udad (stedse regnet ovenfra nedad) på bagsiden af højre mellemfingers første led, 2 ctm. langt. Systemet er overmåde simpelt at anvende, og vanskeligheden ligger i dannelsen af en rationel nomenklatur med hensigtsmæssige forkortelser. På dansk vil det således for at nævne et enkelt eksempel være hensigtsmæssigt at ændre den sædvanlige betydning af »fingerled« og »led i fingrene« og at erstatte ordet »langfinger« med »mellemfinger«. Brugen af de talrige forkortede benævnelser vilde medføre en stor fare for forvexlinger og misforståelser, hvis den ikke var omhyggeligt gennemtænkt og absolut obligatorisk.

Ligesom det er i Frankrig, at det anthropometriske signalementsvæsen er opstået, således er det også der, det har udviklet sig og derfra det er udgået til den langt overvejende del af samtlige civiliserede lande i og udenfor Evropa. Det er der, man har indvundet de erfaringer, som nu efterhånden gøres frugtbringende overalt, og vi skulle derfor slutte med en kort oversigt over systemets udvikling og virksomhed i Frankrig og da særligt i Paris.

I Louis Herbette, direktøren for den franske penitentiæradministration, har det anthropometriske system haft sin kraftigste støtte, og det skylder ham en moralsk og materiel hjælp, uden hvilken det efter Bertillons egne udtalelser vilde have været dødfødt. Han tillod og understøttede de første famlende forsøg i de parisiske fængsler og lod dem snart udstrække til alle franske fængsler, men

systemet synes dog ikke at have opnået et sikkert fodfæste i retsplejen, før politipræfekt Camescasse indførte det ved pariserpolitiet. Hans efterfølger Gragnon stillede større og bedre lokaler til disposition, men det foreslog ikke og navnlig skortede det på arbejdskraft*), så anstalten i Paris endnu i 1886 var mindre gunstigt stillet end de yngre institutioner af samme art i Lyon og Marseille. Den var ikke i stand til at optage signalementer af mere end halvdelen af arrestanter, og først i de allersidste år har den nuværende politipræfekt Lozé fuldført systemets etablering på en sådan måde, at det kan betragtes som fyldestgørende for staden Paris. Den administrative ordning af forholdet mellem centralinstitutionen i Paris og de lokale politiovrigheder samt fængslerne kan derimod, som allerede antydet, endnu ikke anses for mønsterværdig, og under de nuværende indre politiske forhold i Frankrig vil den vanskelig kunne blive det. I så henseende vil ethvert større eller mindre land let kunne opnå langt bedre resultater, når det strax ved systemets indførelse står klart for rette vedkommende, at en vel overvejet fast centralisation er en nødvendig betingelse for, at det kan virke med fuld kraft og sikkerhed såvel indadtil som udadtil.

	Ny signale- menter	Recidivister		Ialt
		under samme navn	under andet navn	
1883	7336	»	49	»
1884	10398	»	241	»
1885	10501	4040	424	4464
1886	10657	4694	352	5046
1887	12331	6347	472	6819
1888	17092	14142	615	14757
	61315	»	2153	»

*) Da Forf. i februar 1887 besøgte anstalten første gang, måtte man op ad en smal vindeltrappe og ind igennem et forværelse, der var fuldt af arrestanter og municipalgardister. Nu er der foruden denne indgang en anden, der er let og direkte tilgængelig og ligeså lys og luftig, som den første var mørk og snever.

Til oplysning om det anthropometriske signalementsvæsenes virksomhed i Paris meddeles her en tabellarisk oversigt over antallet af de arrestanter, som ere blevne målte og undersøgte i politipræfekturet i de sex sidste år.

Den første kolonne viser en stigning i det andet år (1884), hvorefter det årlige antal holdt sig omtrent uforandret indtil 1887 på grund af, at bureauets daværende små lokaler og sparsomme arbejdskraft ikke tillod nogen væsentlig forøgelse. I 1887 begyndte forholdene at bedre sig, og den meget betydelige stigning i 1888 hidrører fra den nu fuldførte gennemgribende udvidelse af bureauet. Størst interesse har dog den næstsidste kolonne, som efter en rask stigning i de første år viser en ikke ubetydelig nedgang i antallet af arrestanter, som have opgivet falsk navn, men ere blevne genkendte ved hjælp af den anthropometriske undersøgelse. Denne nedgang skyldes udelukkende den respekt, som recidivisterne efterhånden have fået for det ny system, idet et stort antal af dem har indset, at det ikke længere nyttede dem at fornægte deres identitet. Det absolute antal af sådanne negtende recidivister er ganske vist atter steget tilligemed totalantallet af undersøgelser, men i forhold til det samlede antal af målte recidivister har denne nedgang holdt sig, og i det sidst forløbne år var det kun en ringe brøkdel, der negtede at opgive deres virkelige navne (ca. 4 pct. i 1888 mod ca. 9½ pct. i 1885.) Hertil bidrager nu ganske vist den omstændighed, at man efter anstaltens betydelige udvidelse har optaget anthropometriske signalementer af talrige arrestanter, som kun i uegenlig forstand kunne betegnes som forbrydere og sølgelig heller ikke som recidivister, men der kan vel næppe være tvivl om, at netop sådanne folk meget ofte skjule deres identitet for at undgå de ubehageligheder, der altid følge med at have været arresteret om end kun for en mindre forseelse.

Ikke mindre interesse har den følgende tabellariske oversigt over bureauets virksomhed i et enkelt af disse år — 1886 — med hensyn til antallet af franskmænd og udlændinge.

1886	Ny signalementer	Recidivister		Ialt
		under samme navn	under andet navn	
Franskmænd . . .	9517	4521	303	4824
Udlændinge . . .	1140	173	49	222
Ialt . . .	10657	4694	352	5046

Det fremgår af denne tabel, at der blandt 4824 franske recidivister var 303 eller omtrent $\frac{1}{16}$, der havde opgivet falsk navn, medens der blandt 222 af fremmed herkomst var ikke mindre end 49 eller næsten en fjerdedel. Dette resultat er i høj grad lærerigt, idet det viser, hvilken overordenlig betydning det vilde have, om man ved et fast organiseret internationalt signalementsvæsen var i stand til at udstrække kontrollen endnu videre. Det kan anses for givet, at et meget stort antal af de 1140 første gang målte udlændinge også ere optrådte under falske navne, men derom har det franske politi ikke været istand til at skaffe sig nogen underretning, fordi systemet endnu ikke var etableret udenfor Frankrig. Selv nu, da det anvendes i talrige andre lande, er det internationale samarbejde så mangelfuldt organiseret, at der ikke kan opnås noget betydeligt resultat i denne retning, men fordelene ere så iøjnefaldende, at der uden al tvivl forestår gennemgribende reformer på dette område. Når hver fjerde eller hver femte forbryder af fremmed herkomst bevisligt skjuler sit navn og dermed sin fortid, er det indlysende, at det ikke går an at blive stående ved den traditionelle praxis nu, da det ikke længere er nødvendigt.

Ret ejendommeligt er det, at forholdet mellem fotografi og signalement har udviklet sig i en ganske anden retning end oprindeligt påtænkt, og grunden hertil er uden al tvivl, at den tanke, hvorpå systemet hviler, har haft sin sunde og naturlige væxt, lige uafhængig af lærde doktriner

og administrativ slendrian. Den lange titel på Bertillons første fremstilling af sin ide *) — Une application pratique de l'anthropometrie, procédé d'identification permettant de retrouver le nom d'un recidiviste au moyen de son seul signalement et pouvant servir de cadre pour une classification de photographies à la préfecture de police, à la sûreté générale au ministère de la justice, etc. etc. angiver tydeligt nok, at hensigten den gang, om end ikke udelukkende så dog for en væsentlig del, var at angive et middel til at ordne store fotografisamlinger på rationel måde, og Bertillon anede vistnok endnu ikke, at fotograferingen efterhånden vilde synke ned til et hjælpemiddel af rent underordnet betydning. Pariserpolitiet ejer en samling af forbryderfotografier, hvis antal næppe lader sig angive med sikkerhed, men det er i ethvert tilfælde større end antallet af opbevarede plader, hvoraf der nu haves henved 140000 stykker. Denne samling er imidlertid ikke ordnet efter Bertillons princip af den simple grund, at et meget stort antal af billederne er af ældre oprindelse. Pladerne opbevares i store skabe, efter løbenumre, og selve fotografierne ere ordnede alfabetisk, således at de kun indirekte kunne sættes i forbindelse med den efter mål klassificerede signalementssamling, når der ikke netop er klæbet en kopi på det anthropometriske signalementskort. Den liberalitet, hvormed bevillingsmyndighederne nu have støttet anstalten, tillader imidlertid en så vidtstrakt anvendelse af fotograferingen**), at enhver egenlig forbryder nu får sit kort forsynet med fotografi, både en face og en profil. Fotografierne ere som det

*) Annales de démographie 1881.

**) Signalementsbureauet i Palais de justice har et fotografisk atelier, hvor der stadigt arbejder syv mand, skønt forbryderfotografierne hverken retoucheres eller gøres til genstand for finere efterbehandling. Det er rigt udstyret med nutidens bedste tekniske hjælpemidler, og ved en sindrig ordning af arbejdet er det lykkedes at opnå stor nøjagtighed og hurtighed på samme tid, som omkostningerne ere bragte ned til c. 9 øre for hver plade. Atelieret udfører forøvrigt også andre arbejder af beskæftet natur og er

hedder i den officielle instrux »bestemte til at lette eftersøgelsen i en anthropometrisk samling«*), og denne lettelse er ingenlunde ubetydelig i store samlinger. For pariserpolitiets vedkommende ligger der visse vanskeligheder ved eftersøgelsen i den mangel på egalitet, der klæber ved samlingen, og som tildels hidrører fra, at den, som den første i sit slags, nødvendigvis endnu bærer spor af eksperimenteringerne, men navnlig skyldes en mindre heldig ordning af forholdet mellem denne første institution og de senere tiltrådte lokale signalementsinstitutioner, hvis materiale indsendes til hovedsamlingen. Skønt disse sidste ganske vist benytte den af Bertillon udarbejdede yderst nøjagtige og detaljerede vejledning (som — karakteristisk nok — er udgivet hverken af justitsministeriet eller af polipræfektoret men af fængselsvæsenet), så gør den mangelfulde centralisation sig dog gældende på mange måder, og de fra provinserne indsendte signalementer må holdes sondrede i en særskilt samling ved siden af pariserpolitiets. De deraf flydende vanskeligheder er vel ikke større, end at de let kunne overvindes — og dertil hjælper fotografierne — men alligevel bør de ikke overses. Andre stater, som nu efterhånden indføre systemet, ville have let ved at undgå disse fejl, der selvfølgelig hverken falde Bertillon eller hans system til last, men stå i nøje forbindelse med de franske administrationsforholds almindelige og velkendte skrøbeligheder. Det anthropometriske signalementsvæsen i en stat bør organiseres og reguleres ved lov som et almindeligt statsanliggende med fast centralisation, uafhængigt af lokale justitsmyndigheders forgodtbefindende. At hovedstadens politi, der er mest interesseret i sagen, er nødsaget til at indtage en anden stilling til statens signalementsvæsen,

---

således for tiden beskæftiget med fotografering af professionelle mærker i det øjemed at tilvejebringe midler til identificering af individer, hvis signalement ikke forefindes.

*) Alphonse Bertillon: Identification anthropométrique. Instructions signalétiques. Melun 1885 p. 55.

end de mindre landjurisdiktioner, er en selvfølge, men i princippet må de betragtes som ligestillede og underordnede en central institution, der bør henlægges umiddelbart under justitsministeriet, ved siden af, eller om man vil under f. ex. fængselsvæsenet. I de Nordamerikanske Fristater hvor det anthropometriske system er indført med en ligeså mangelfuld centralisation som i Frankrig, betragtes det på flere steder som et rent fængselsanliggende, men dette har hovedsagelig sin grund i ejendommelige administrative forhold*). Her i Evropa kan det vel være hensigtsmæssigt af rent praktiske grunde at tage strafanstalterne til udgangspunkt, når man blot ikke bliver stående derved og forøvrigt gennemfører sagen som et statsanliggende af betydning for alle landets justitsmyndigheder.

København i juli 1889.

Søren Hansen.

---

*) I statsfængslet i Joliet ved Chicago findes der et »American Bertillon Prison Bureau« oprettet af »the Illinois State Association for the registration of criminals«, som søges udviklet til en centralinstitution for alle staterne. I modsætning hertil kan det anføres, at systemet for nylig er indført ved lov i hele den argentinske republik.